

مهمانی هیولاهای دندان

نویسنده: دکتر رایکو - ایاکو اوشیدا

تصویرگر: ایوتا رت

مترجم: ماندانا نارنجی‌ها و حسام سبحانی طهرانی

انتشارات: مبتکران

گروه سنی: ۳-۶ و ۷-۹ سال

خلاصه‌ی داستان:

کودی خرس کوچولویی است که عاشق شیرینی است. اما خوردن زیاد غذاهای شیرین باعث می‌شود که او دچار دندان‌درد شود. کودی نزد دندان‌پزشکی به نام دکتر رایکو می‌رود و متوجه می‌شود که هیولاهای دندان (میکروب‌ها) در دهان‌اش جشن گرفته‌اند. دکتر رایکو به کودی کمک می‌کند تا از شر هیولاهای دندان خلاص شود و کودی هم متوجه می‌شود که باید پس از خوردن غذا یا شیرینی دندان‌های‌اش را مسواک بزند تا هیولاهای دندان نتوانند دوباره به دهان‌اش برگردند.

فعالیت‌های پیش از بلندخوانی

گفت‌وگو درباره‌ی بهداشت دهان و دندان

هدف: بالا بردن دانش کودک، بهبود بهداشت دهان و دندان، آشنایی با شغل دندان‌پزشکی

می‌توانید با کودکان درباره‌ی این موضوع‌ها گفت‌وگو کنید:

- آیا تا به حال دندان‌تان خراب شده است؟

- چرا دندان‌ها خراب می‌شوند؟

- چگونه باید از دندان‌های خود مواظبت کنیم؟

- چه مواقعی به دندان‌پزشک مراجعه می‌کنیم؟

- دندان‌پزشک چه کار می‌کند؟

- آیا دوست دارید دندان‌پزشک بشوید؟

فعالیت‌های هنگام بلندخوانی

- ممکن است واژه‌هایی مانند معاینه، مکش، مته، مضر و ... برای کودکان دشوار باشد. هنگام خواندن با مشارکت و گفت‌وگو با کودکان، به آن‌ها در درک معنای این واژه‌ها کمک کنید.
- پس از پایان داستان حتماً نامه‌ی دکتر رایکو را که در انتهای کتاب آمده است، برای کودکان بخوانید.
- ناشر این کتاب یک عدد سی‌دی را که نمایش تصویری متحرک کتاب است، ضمیمه‌ی آن کرده است. متأسفانه متن داستان در سی‌دی به زبان فارسی ترجمه نشده است. اگر امکان پخش فیلم را برای کودکان دارید، می‌توانید با زبان خارجی دلخواه خود آن را برای کودکان پخش کنید. یا می‌توانید هنگام پخش، صدای فیلم را قطع کنید و خودتان بلندخوانی را روی تصاویر به شکل زنده برای کودکان اجرا کنید. توجه کنید که حتماً برای بار نخست، بلندخوانی را از روی کتاب انجام دهید. در نوبت‌های بعدی بلندخوانی می‌توانید از فیلم برای ایجاد تنوع بهره بگیرید. اما به یاد داشته باشید که پخش فیلم هرگز نمی‌تواند جایگزین بلندخوانی کتاب باشد.

فعالیت‌های پس از بلندخوانی

از کودکان پرسید:

- چرا کودی نزد دکتر رایکوی دندان‌پزشک رفت؟
- دکتر رایکو چه کارهایی روی دندان‌های کودی انجام داد؟ (کودکان را راهنمایی کنید تا مراحل کار را مرور کنند: شست‌وشوی دندان، مکش و تمیز کردن خرابی‌ها، خالی کردن دندان خراب با مته و پر کردن دندان)
- آیا کودی دیگر نباید شیرینی بخورد؟
- آیا آن‌ها هم شیرینی و غذاهای شیرین دوست دارند؟
- پس از خوردن غذا و شیرینی چه باید بکنیم تا هیولاهای دندان در دهان‌مان جشن نگیرند؟
- آیا می‌دانید چه مواد غذایی برای سلامت دندان‌ها مفید است؟ (شیر، لبنیات، میوه‌ها و سبزیجات تازه)

تمرین مسواک زدن

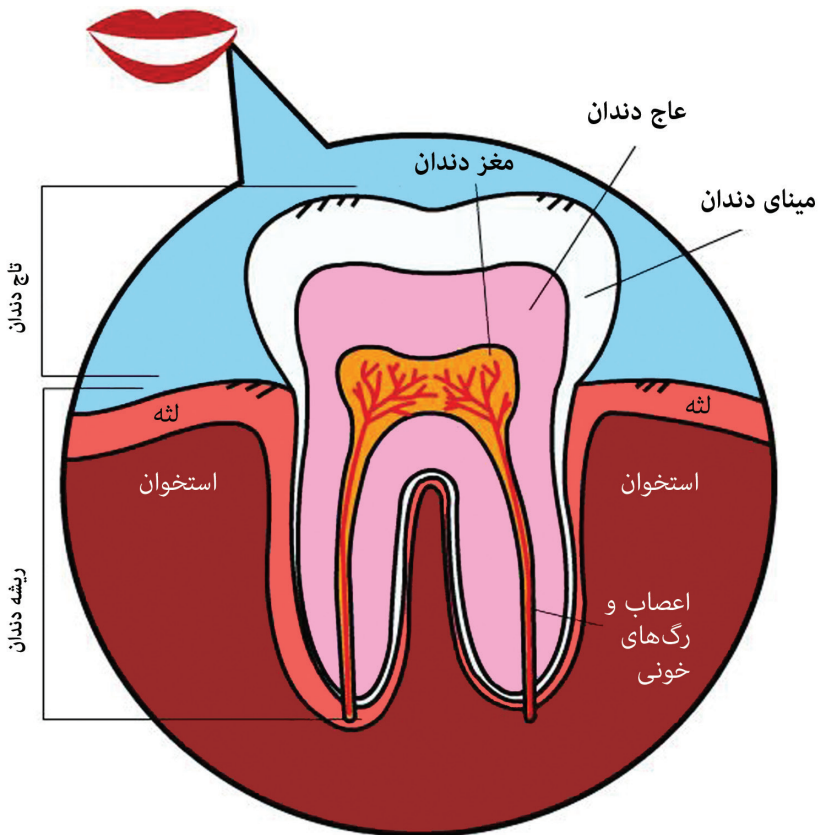
ابتدا با کودکان در این باره گفت‌وگو کنید که آیا می‌دانند چند بار در روز و چگونه باید مسواک بزنند.

سپس شیوهی درست مسواک زدن را با کودکان تمرین کنید. (می‌توانید از آن‌ها بخواهید مسواک‌های‌شان را به کلاس بیاورند.)

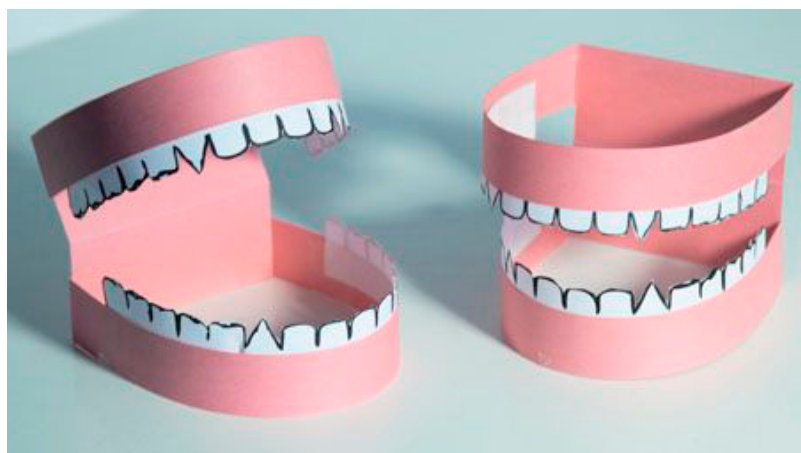
شناخت دندان‌ها

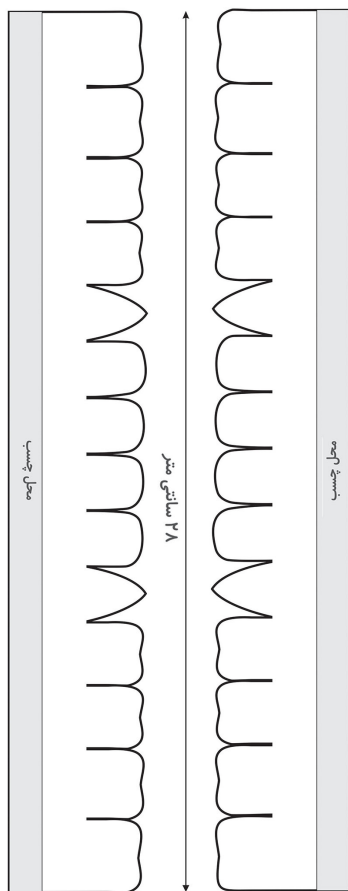
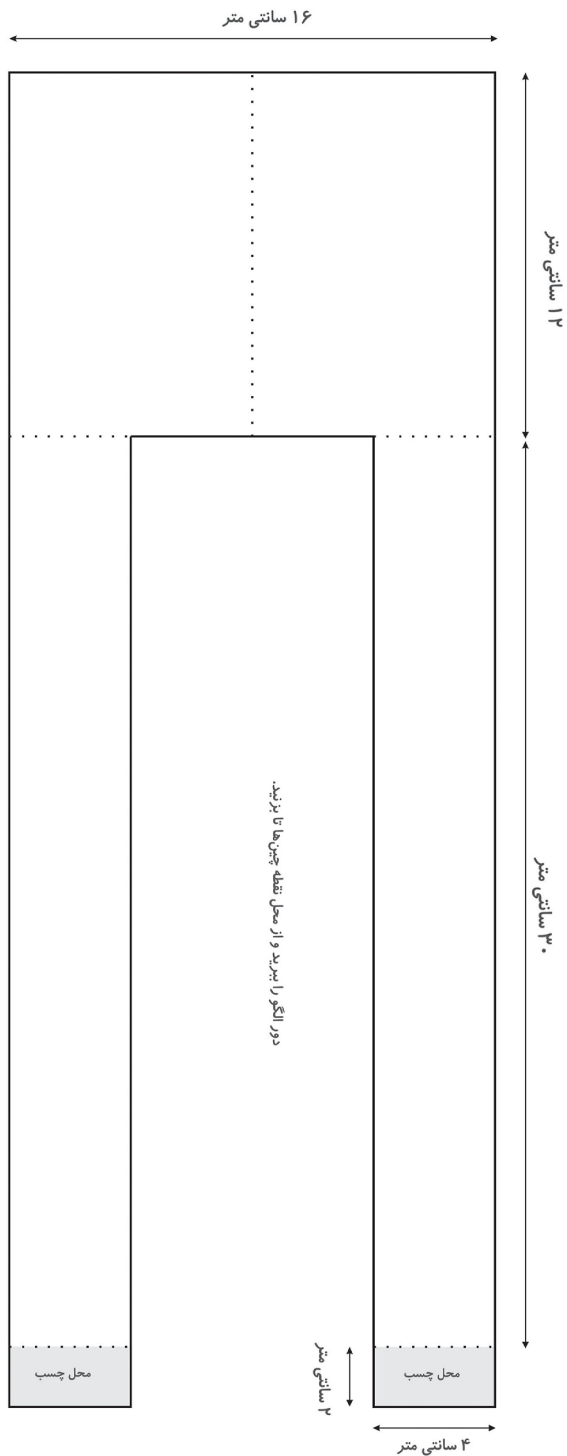
هدف: بالا بردن دانش کودک، بهبود بهداشت دهان و دندان، تقویت مهارت‌های دست‌ورزی

- قسمت‌های مختلف یک دندان (عاج، ریشه، لثه و ...) را با عکس زیر به کودکان نشان دهید.

- درباره‌ی انواع دندان، وظیفه‌ی هر کدام از دندان‌ها، دندان شیری و دائمی، دندان عقل و ... با کودکان گفت‌وگو کنید.
- **دندان‌های پیش:** سطح صافی دارند و برای بریدن و تکه کردن غذا به کار می‌روند.
- **دندان‌های نیش:** نوک‌تیز هستند و برای پاره کردن و سوراخ کردن غذاها استفاده می‌شوند.
- **دندان‌های آسیا:** برای جویدن و نرم کردن غذا به کار می‌روند.
- سپس برگه‌ی پیوست این دستنامه را به کودکان بدهید تا رنگ‌آمیزی کنند و هنگام رنگ‌آمیزی آموخته‌های‌شان را تمرین کنند.
- بر اساس الگویی که در ادامه آمده است ماکت دندان زیر را با کودکان بسازید و انواع دندان‌ها و وظایف آن‌ها را مرور کنید.
- از کودکان بخواهید اگر خاطره‌ای از افتادن دندان شیری خود دارند برای شما و کودکان دیگر تعریف کنند.

این الگو را بر اساس ابعاد
داده شده بکشید.
دور شکل‌ها را ببرید و بر
اساس تصویر ماکت در
جای خود بچسبانید.

دیدار با دندان‌پزشک

در صورت امکان بازدیدی از یک دندان‌پزشکی ترتیب دهید تا کودکان با انواع وسایل و مراحل کار دندان‌پزشکی آشنا شوند. یا از یک دندان‌پزشک یا بهداشت‌یار دهان و دندان دعوت کنید تا به کلاس بیاید و کودکان پرسش‌های خود را از او بپرسند.

تجربه‌های کودکان از دندان‌پزشکی (گفت‌وگو درباره‌ی ترس‌های کودکان)

هدف: آشنایی با شغل دندان‌پزشکی، توانایی غلبه بر ترس‌ها می‌توانید با کودکان درباره‌ی این موضوع‌ها گفت‌وگو کنید:

- آیا تا به حال به دندان‌پزشکی رفته‌اید؟
- دندان‌پزشک چه کاری برای شما انجام داد؟
- چه حسی داشتید وقتی دندان‌پزشک دندان‌های‌تان را معاینه و درمان می‌کرد؟
- چه چیزی را در مورد دندان‌پزشکی دوست نداشتید؟ چه چیزی را دوست داشتید؟
- آیا کاری که دندان‌پزشک برایتان انجام داد مشکل‌تان را حل کرد؟

تابلوی دندان خوشحال - دندان غمگین

با همراهی کودکان و با تکنیک کلاژ (با تکه‌های کاغذ، پنبه، عکس‌ها و بریده‌های مجله‌ها و روزنامه‌های باطله و یا مواد دورریز) تابلویی در دو بخش بسازید. در یک سمت یک دندان خراب، آسیب‌دیده و ناراحت و در سمت دیگر دندان سالم، پاکیزه و خوشحال را طراحی کنید. در یک طرف وسایل یا موادی که به بهداشت دندان کمک می‌کنند و در طرف دیگر مواد و غذاهایی را که سبب پوسیدگی دندان می‌شوند، نصب کنید. هنگام ساخت این تابلو با کودکان گفت‌وگو کنید و از آن‌ها در گزینش مواد و ساختن تابلو مشارکت بخواهید تا آموخته‌های‌شان را تمرین کنند. این تابلو را در کلاس بچسبانید.

کودکان انجمن حمایتی- آموزشی محمودآباد تهران، در حال انجام فعالیت پس از بلندخوانی کتاب «مهمانی هیولاهای دندان»

اجرای نمایش

می‌توانید یک بازی یا نمایش ترتیب بدهید و هر کدام از کودکان در آن نقش‌های دندان‌پزشک، منشی، دستیار، بیمار، میکروب‌ها، مسواک، خمیردندان و ... را بازی کنند تا هم از این راه با شغل دندان‌پزشکی و بهداشت دهان و دندان آشنا شوند، و هم ترس‌شان از دندان‌پزشکی کم شود.

اطلاعات جذابی درباره‌ی دندان‌ها که می‌توانید با کودکان به اشتراک بگذارید:

(توجه کنید که نیازی نیست کودکان این اطلاعات را از بر کنند. همین که توجه و کنجکاوی آن‌ها را برانگیزانید، کافی است.)

- کوسه‌ها هر دو هفته دندان جدید درمی‌آورند. آن‌ها در طول عمر خود ۴۰ سری دندان عوض می‌کنند! حتا برخی از گونه‌های کوسه‌ها در طول عمر خود نزدیک به ۳۰ هزار دندان درمی‌آورند.
- عاج‌های فیل که این همه در دنیا قیمت دارد و فیل‌های بی‌شماری در دنیا به خاطر آن‌ها قربانی تفنگ شکارچیان فیل می‌شوند، در واقع دو عدد از دندان‌های این جانور هستند که رشد اضافی‌تر از دندان‌های دیگر او کرده‌اند. فیل‌ها در داخل دهان‌شان هم دندان دارند. ولی تعداد آن‌ها کم است و همه‌شان دندان آسیا هستند.

- نوزاد انسان از حدود شش ماهگی به بعد شروع به دندان درآوردن می‌کند و به تدریج ۲۰ دندان درمی‌آورد که دندان‌های شیری هستند.
- دندان‌های شیری در شش یا هفت سالگی می‌افتند و به جای آن‌ها دندان‌های دائمی درمی‌آید. دندان‌های دائمی در ابتدا ۲۸ عدد هستند و با دندان‌های عقل که در بین ۱۷ تا ۲۵ سالگی در دهان می‌رویند، تعداد آن‌ها به ۳۲ عدد می‌رسد.
- دندان‌پزشکان به دندان‌های عقل «آسیای سوم» می‌گویند.
- مینای دندان انسان، سخت‌ترین قسمت بدن انسان است.
- برخی از جانوران مانند سگ‌ها و گربه‌ها هم دندان شیری دارند.

منابع

- <https://www.pinterest.com/pin/507569820484516592/>
- <http://sciencewithme.com/learn-about-the-teethhttps://fa.wikipedia.org/>

